

Akademický senát Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity

Zápis z 207. zasedání 30. 4. 2020

Zasedání proběhlo online za využití platformy Zoom.

Přítomni (v abecedním pořadí):

- Bc. Barbora Adamková
- Ing. Rudolf Burgr, Ph.D.
- Mgr. Mikuláš Černík
- Sonya Darrow
- Mgr. Otto Eibl, Ph.D.
- Mgr. et Mgr. Vratislav Havlík, Ph.D.
- Bc. Daniel Jirků
- Katarína Kováčová
- doc. Mgr. et Mgr. Oldřich Krpec, Ph.D.
- doc. Mgr. et Mgr. Peter Spáč, Ph.D.
- doc. Mgr. et Mgr. Jan Šerek, Ph.D.

Hosté:

- prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
- doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.
- doc. PhDr. Roman Chytilík, Ph.D.
- Ing. Pavlína Kadlčková, DiS.
- Mgr. et Mgr. Adéla Suralová, Ph.D.
- PhDr. Petr Suchý, Ph.D.
- doc. PhDr. Martin Vaculík, Ph.D.

Program jednání:

- 1) Úprava pravidel přijímacího řízení do bakalářského a navazujícího magisterského studia pro akademický rok 2020/21
- 2) Akreditační materiály studijních programů Global Challenges: Society, Politics, Environment a Politics, Media and Communication
- 3) Volební řád Akademického senátu Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity
- 4) Otevřené dopisy zahraničních studentů
- 5) Různé

Program byl schválen (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo).

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Akademický senát

1) Úprava pravidel přijímacího řízení do bakalářského a navazujícího magisterského studia pro akademický rok 2020/21

Děkan: Uvedl, že úprava pravidel přijímacího řízení je odrazem nestandardní, specifické situace. Navrhované změny vycházejí z toho, že pro realizaci přijímacího řízení nebude třeba fyzická přítomnost v budově FSS. Vedení FSS si uvědomuje, že se nejedná o ideální řešení, předložený návrh hledá řešení proveditelné, realistické, takové, které bude nejméně nespravedlivé vůči uchazečům.

Proděkanka Souralová: Přiblížila, že přijímací řízení do bakalářského studia bude v nových podmínkách probíhat na základě dvou modelů: dle prvního uchazeči, kteří realizovali národní srovnávací zkoušky u společnosti Scio již před mimořádnou situací, budou přijímáni na základě výsledků testu Obecných studijních předpokladů (OSP) uskutečněných v prosinci, únoru a březnu a testu Základů společenských věd (ZSV), který již absolvovali nebo absolvují v následujících třech termínech. Tito uchazeči budou mít možnost dopředu sdělit, že si nepřejí, aby výsledky OSP z proběhlých termínů FSS ve svém rozhodnutí reflektovala, že chtějí uznat jen testy ZSV, které již proběhly, nebo proběhnou. Dle druhého modelu od března, kdy započala mimořádná opatření, nebude FSS reflektovat OSP nebo Test studijních předpokladů (TSP), uchazeče bude přijímat jen na základě testu ZSV. Díky úspěšnému jednání bude společnost Scio vracet poplatek uchazečům o studium na FSS, kteří jej již zaplatili, pokud o to požádají. Zároveň dochází k prodloužení termínu, dokdy si uchazeči mohou požádat o uznání svých řešitelských úspěchů.

Přijímací řízení do navazujícího magisterského studia proběhne – podobně jako přijímací řízení do doktorského studia – ve dvou termínech: v červnu a v září. Vedení FSS komunikuje s vedoucími kateder o přípravě „bezkontaktního“ přijímacího řízení, které proběhne na základě motivačních dopisů a dalších materiálů specifických pro jednotlivé katedry.

Děkan: K přijímacímu řízení do navazujícího magisterského studia dodal, že změna je vedena snahou o společný postup na všech katedrách, všude se bude dokladat motivační dopis. Ale pro specifičnost jednotlivých oborů si mohou stanovit, co přesně má motivační dopis obsahovat a co dalšího se bude posuzovat. Poté, co AS novelizované podmínky schválí, rozešlou se uchazečům dopisy s detailními požadavky.

Burgr: Poukázal na to, že u mezifakultního studia budou muset uchazeči o bakalářské studium TSP absolvovat. Otázal se, proč v takovém případě nebude FSS výsledky uznávat.

Děkan: Sdělil, že FSS se od TSP rozhodla odstoupit z důvodu nejistoty s nimi spojené, je na ostatních fakultách, jak se se situací vyrovnají.

Šerek: Uvedl, že termín pro dodání podkladů pro přijímací řízení do navazujícího magisterského studia jednotně stanovený pro všechny obory může představovat problém v případech, kdy se vyžaduje jako součást motivačního dopisu i bakalářská práce, neboť studenti budou posílat své práce v neobhájené podobě, budou přikládat nedokončené práce. Oborům by se měla dát ve vztahu k tomuto termínu větší volnost, což by bylo lepší i pro studenty. Dále se otázal, jak se bude řešit situace spojená se dvěma termíny přijímacího řízení v červnu a v září z pohledu množství uchazečů, které budou moci obory přijmout, zda budou nastaveny dvoje limity.

Děkan: Odpověděl, že dle stávající praxe má FSS limit pro jeden rok navazujícího magisterského studia, přijímací řízení se uskutečňuje v únoru a v červnu, jedná se o podobnou situaci, stále jde o jedno přijímací řízení s jednou kapacitou. Jednotně stanovený termín pro dodání podkladů pro přijímací řízení do navazujícího magisterského studia je vstřícný krok směrem ke studijnímu oddělení FSS, jedná se o záležitost technického charakteru.

Usnesení:

AS FSS projednal a schválil novelizaci Podmínek přijímacího řízení na FSS MU v akademickém roce 2020/21 ve znění, které tvoří přílohu zápisu. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

2) Akreditační materiály studijních programů Global Challenges: Society, Politics, Environment a Politics, Media and Communication

Děkan: Představil návrh vzniku dvou nových bakalářských studijních programů vyučovaných v anglickém jazyce. Předložené akreditační materiály obou studijních programů jsou výsledkem více než ročního úsilí několika desítek osob, jejichž práce představuje bourání a překračování vnitřofakultních hranic mezi jednotlivými katedrami a směřuje k většímu vnitřnímu propojení fakulty.

Proděkanka Suralová: Doplnila, že oba studijní programy jsou založeny na spolupráci příslušných kateder, kurzy překonávají bariéry mezi vědními disciplínami a ukazují, jak jsou témata interdisciplinární.

Proděkan Suchý: Dodal, etablování zmíněných studijních programů umožní další rozvoj anglické výuky, jež bude primárně určena studentům, kteří se do nich přihlásí, ale současně pomůže otevírání spolupráce mezi vyučujícími napříč fakultou i propojování studentů v anglických programech, studentů v českých programech i studentů na fakultu přijíždějících ze zahraničí. Tento posun FSS dále ztraktivní. Poděkoval všem, kteří se na jejich přípravě podíleli.

Jirků: Vznik nových studijních programů uvítal a ocenil snahu FSS vnitřně se spojit. Vzněl dotaz, zda správně předpokládá, že studium v těchto bakalářských studijních programech vyučovaných v anglickém jazyce bude placené.

Děkan: Potvrdil, že studium v těchto studijních programech bude placené.

Usnesení:

AS FSS MU souhlasí s návrhem vzniku studijního programu Politics, Media and Communication (bakalářský, prezenční, v anglickém jazyce) předloženým dne 30. 4. 2020 děkanem FSS a doporučuje jej Vědecké radě FSS ke schválení. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

AS FSS MU souhlasí s návrhem vzniku studijního programu Global Challenges: Society, Politics, Environment (bakalářský, prezenční, v anglickém jazyce) předloženým dne 30. 4. 2020 děkanem FSS a doporučuje jej Vědecké radě FSS ke schválení. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

3) Volební řád Akademického senátu Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity

Děkan: Předložil AS ke schválení Volební řád Akademického senátu Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Usnesení:

AS FSS MU schvaluje Volební řád AS FSS MU ve znění, které tvoří přílohu zápisu, a pověřuje svého předsedu jeho bezodkladným postoupením Akademickému senátu MU. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

4) Otevřené dopisy zahraničních studentů

Děkan: Úvodem sdělil, že si vedení FSS uvědomuje obtížnou situaci zahraničních studentů, jež je v řadě ohledů náročnější než situace studentů českých. Hlavní aktivita vedení fakulty od začátku směřovala k zajištění co nejkvalitnější náhrady prezenčního studia, při prodloužení zkouškového období až do konce září. S ohledem na změny, k nimž došlo v celé společnosti, FSS promýšlí, jak studentům ulehčit v dalších semestrech, opatření bude detailně konzultovat s vedením MU. Otevřené dopisy zahraničních studentů se opíraly mimo jiné o nekoordinovaný postup spojený s jedním ze studijních programů na Filozofické fakultě MU (FF). Tamní rozhodnutí o přiznání stipendií, učiněné minulý týden, má bezprostřední dopad i v prostředí jiných fakult. V reakci na něj vyzvalo vedení MU vedení fakult k opatrnosti a především koordinaci, dnes odpoledne se děkan FF omluvil a oznámil, že dané rozhodnutí suspendoval. Vedení FSS bude postupovat maximálně individualizovaně, nebude přijímat plošná opatření. Všichni studenti, kteří nepovažují online formu studia za jeho plnohodnotnou, si mohli odregistrovat předměty a za tento semestr neplatit žádné poplatky, což umožňuje absolvovat jejich výuku v budoucí řádné kontaktní podobě. Není to tak, že by vedení fakulty situaci neřešilo a neuvědomovalo si její závažnost.

Proděkan Suchý: Doplnil, že vedení fakulty je od začátku krize vstřícné a chápavé, ve vztahu k tomuto semestru umožňuje rozkládání tuition fees do několika plateb, aby je studenti byli schopni postupně provádět. Zdůraznil, že tato vstřícnost však existovala na FSS vždy.

Havlík: Poznamenal, že koronavirové krizi předcházela debata o zvyšování poplatků za studium v anglických studijních programech, neboť studium na FSS je v rámci mezinárodního srovnání mimořádně levné. Upozornil, že FSS nemůže být garantem poslední instance, krizová situace dopadla nejen na studenty, ale i na fakultu samotnou.

Adamková: Vyjádřila porozumění tomu, že je v mezinárodním kontextu studium na FSS levnější, dodala, že to však nyní nikomu nepomůže. Někteří studenti mají problém za své studium zaplatit, i když jsou poplatky rozloženy do několika plateb, nemají na něj finanční prostředky ani možnost je získat. I když je výuka zabezpečená, někteří nemají počítač či tiskárnu. Tito lidé mají pocit, že je jejich situace FSS jedno, své studium přerušují a končí, protože si ho nemohou dovolit.

Proděkan Suchý: V reakci uvedl, že vedení FSS hledá vhodné, adekvátní řešení, které pomůže studentům a nepoškodí fakultu a studenty v dalších letech. Mezi studijními programy existuje řada rozdílů mimo jiné v zajišťování pokrývání nákladů. Pokud FSS chce, aby zůstaly zachovány, nemohou v tomto období zkrachovat. Vedení fakulty pracuje na tom, aby studentům

pomohlo, ale nemůže jednat tak, aby výuka v dalším semestru či dalším akademickém roce nemohla pokračovat. Odmítá tezi, že v krizi jsou všichni studenti, řešení se bude hledat na individuální bázi.

Děkan: Připojil se k tomu, že FSS není poslední instancí, která zachrání všechny před nespravedlností. Právě pro tyto případy je nejlepším řešením přerušení studia, anebo odregistrování předmětů a neplacení poplatků za studium. Bohužel se může stát a asi se stane, že krize dopadne na celou řadu lidských osudů, včetně toho, že někdo nedostuduje vybraný obor. Je to však podobné jako před koronavirovou krizí, kdy někteří lidé neměli prostředky na to, aby si mohli zaplatit semestr nebo akademický rok studia na FSS. V tuto chvíli si neumí představit jiné řešení, než o kterém již mluvil: systém podpory pro ty, kteří jsou ve skutečných problémech, a individuální přístup.

Proděkan Binka: Zdůraznil, že nikomu z vedení FSS není situace zahraničních studentů jedno. Jeho členové chtějí přemýšlet o tom, jak studentům pomoci a zároveň jsou určitým způsobem limitováni. Nelze přijmout kroky, které by byly pro FSS nebo jinou fakultu likvidační, studijní programy v anglickém jazyce jsou na FSS koncipovány tak, že negenerují obrovské zisky, příjmy a náklady jsou v podobné výši.

Černík: V souvislosti s tématem komunikace, zmiňovaným v otevřených dopisech, se otázal, jaké budou následující kroky směrem ke studentům, kteří je iniciovali.

Děkan: Odpověděl, že součástí jeho odpovědi na otevřený dopis je pozvánka na setkání prostřednictvím platformy Zoom. Předpokládá, že pokud budou chtít, tak se jej iniciátoři otevřených dopisů zúčastní. Výtka směřující k nedostatečné komunikaci ze strany FSS jej z celého obsahu otevřených dopisů mrzela nejvíc, nerozuměl jí, stojí si za tím, že byla maximálně rychlá, vstřícná, korektní a neútočná.

Havlík: Doporučil být v otevřených dopisech konkrétní, aby mohla být kritika v nich obsažená funkční, bez konkrétních případů je obtížné začít se zlepšováním.

Černík: Ujistil se, že správně rozumí tomu, že reakcí na otevřené dopisy je odpověď s pozváním na setkání prostřednictvím platformy Zoom.

Děkan: Upřesnil, že pozvání na toto setkání bylo v reakci na otevřený dopis připomenuto, avizováno bylo již včera. Nemá za to, že by odpověď měla ještě jinak pokračovat.

Eibl: Shrnuje, že vedení FSS si uvědomuje nelehkou situaci všech studentů, snaží se najít řešení, které do budoucí situace zlepší, v tuto chvíli však není prostor cokoliv dalšího v tomto ohledu udělat.

5) Různé

a. Tlumočení zasedání AS FSS a překlad zápisů v IS

Adamková: Informovala, že tlumočení zasedání a překladu zápisů do anglického jazyka se ujala přítomná Veronika Dombrovská. Zápis z minulého zasedání v anglické verzi je již umístěn v Informačním systému (IS).

b. Dotazník o přechodu na distanční výuku

Adamková: Sdělila, že dotazník pro studentky a studenty FSS o přechodu na distanční výuku by měl být hotový na konci příštího týdne.

Proděkanka Souralová: Poděkovala za energii, kterou členové studentské komory AS do dotazníku vložili.

c. Zástupci studentů v programových radách

Jirků: Informoval, že studentská komora AS stále hledá zástupce studentů do programových rad.

d. Rozhodnutí děkana Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity č. 2/2020

Šerek: Reagoval na čl. 4 Rozhodnutí děkana Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity č. 2/2020 ze dne 28. 4. 2020, podle kterého budou státní závěrečné zkoušky do konce června 2020 probíhat výhradně distančním způsobem, bez přítomnosti studentů v budově FSS MU. Zformuloval tři výhrady, které dle jeho názoru do velké míry narušují princip rovnosti státnic: Dle první přenášejí státnice ve výhradně distanční podobě podmínky na zajištění jejich rovnosti plně na stranu studentů. Pokud FSS deklaruje maximální vstřícnost ke studentům v této nestandardní situaci, vyžadování technického vybavení narušuje férovost státnic nerovnoměrně s ohledem na socio-ekonomické zázemí studentů. Druhá výhrada týkající se státnic konaných online spočívá v tom, že studenti musí odpovídat bez přípravy, neboť je vyloučeno, aby měli půl hodiny na písemnou přípravu. Tento postup je nestandardní u jakéhokoliv typu ústního zkoušení a na studenty dopadne nerovnoměrně, u těch více úzkostných může výkon výrazně narušit. Třetí výhrada směřuje k tomu, že během státnic vznikne celá řada nestandardních situací (typicky výpadek internetového připojení), o jejichž řešení bude třeba rozhodnout. Buď lze klást na studenty extrémní zátěž, kdy budou absolutně odpovědní za vše, co se během státnic stane – což je špatně a v rozporu s aktuální metodikou Rektorátu MU –, nebo při druhém extrému vyučující nebudou mít možnost prokázat, že zkouška neprobíhala regulérně. Jako řešení navrhl připustit omezenou prezenční formu státních závěrečných zkoušek bez fyzického kontaktu studentů s vyučujícími. Studenti by byli přítomni v místnosti v budově FSS, odkud by komunikovali online se zkušební komisí, jejíž členové by byli separátně v jiných místnostech, technické zázemí by zajišťovala FSS, studenti by měli možnost přípravy. Pokud se provedou dobrá bezpečnostní a hygienická opatření, je riziko nákazy minimální. K možné kritice, že tato forma nevyklučuje rizika spojená s cestováním, uvedl, že by studenti měli možnost si vybrat, zda chtějí plně distanční zkoušení z domova, nebo omezenou variantu prezenčního zkoušení, čímž by se řešilo nejvýraznější znevýhodnění. K možné námitce dvojího způsobu zkoušení konstatoval, že ta již existuje ve srovnání státnic v tomto a v minulém semestru. Shrnul, že AS předkládá k diskuzi návrh zrušení distanční formy státnic z důvodu neférovosti, pokud existuje možnost bezpečného konání státnic v budově FSS.

Děkan: Poukázal na to, že všichni studenti nemusí ke státnicím přistoupit v červnu, je dána možnost odložit je na září bez vzniku poplatkové povinnosti. Přistoupit na návrh možnosti prezenční formy státních závěrečných zkoušek by bylo krátkozraké, neboť předpokládá velmi příznivý vývoj situace, který je však nepředvídatelný. Rozhodnutí o jednotném modelu, kterému FSS poskytne maximální podporu, učiněné v dostatečném předstihu, předejde nutnosti

adaptace na případné změny ze dne na den. Vedení FSS si uvědomuje, že distanční forma není ideální, nechtělo však konání státnic zcela odkládat nebo vycházet z průměru známek z posledních let studia. Možnost přípravy na ústní zkoušku je samozřejmě lepší, ale v tuto chvíli ji není FSS schopna garantovat, proto byl zvolen tento minimální režim.

Šerek: Poznamenal, že nepředvídatelnost vývoje situace nevyklučuje začít optimisticky připravovat alternativní, výhodnější možnost.

Děkan: Sdělil, že zvolené řešení umožňuje studentům připravit se bez pochyb o tom, jak budou státnice probíhat.

Proděkan Binka: Dodal, že pokud chce FSS podpořit studenty formou jistoty, s dostatečným předstihem vytyčí pravidla, podle kterých budou státnice probíhat. Návrh učinit státnice komfortnější přináší z tohoto pohledu větší rizika než v rozhodnutí děkana obsažená – neideální – distanční forma.

Proděkan Vaculík: Uvedl, že byl zastáncem toho, aby se pravidla konání státních závěrečných zkoušek nastavila co nejdříve a jednoznačně, aby se na ně všichni mohli spolehnout. Nechce, aby se FSS dostala do situace, kdy každý týden bude pravidla měnit. Čím jasnější pravidlo bude, tím větší jistotu poskytne. V rámci státních závěrečných zkoušek může komise zohlednit nemožnost předchozí přípravy.

Černík: Vznese dotaz, zda by v rámci kompromisního řešení nebylo možné zajistit na univerzitní úrovni prostor, který by byl pro účely státních závěrečných zkoušek dostupný pro všechny studenty, například Celouniverzitní počítačovou studovnu.

Děkan: Odpověděl, že debata o této možnosti na univerzitní úrovni v zásadě neprobíhá. Zajistit dezinfikování místností, včetně počítačových klávesnic, není tak jednoduché.

Šerek: Zopakoval, že by studenti měli mít možnost výběru formy státní závěrečné zkoušky. Dezinfikování místností a zajištění bezpečných hygienických podmínek je dle jeho mínění technicky řešitelné.

Děkan: Konstatoval, že žádný vedoucí katedry zvolené řešení neproblematizoval, vedení fakulty finální rozhodnutí před jeho přijetím několikrát probíralo. Podrobnosti bude obsahovat připravovaná metodika.

Šerek: Vyjádřil zájem na přípravě metodiky spolupracovat.

Burgr: Otázal se, kdy lze předpokládat, že bude metodika k dispozici. Dále vznese dotaz, jak se vedení fakulty staví k možnosti vzdáleného sledování poctivosti studentů při písemném testu, konkrétně prostřednictvím proktoringu.

Chytilék: Odpověděl, že metodika bude hotová do poloviny května.

Děkan: Uvedl, že součástí metodiky bude doporučení zkušebními komisím, aby ústní zkouška probíhala bez času na přípravu. Ve všech případech zkoušení je namístě být co neopatrnější, což je určitý způsob ochrany studentů.

Přijatá usnesení:

2020-4-30/1

AS FSS projednal a schválil novelizaci Podmínek přijímacího řízení na FSS MU v akademickém roce 2020/21 ve znění, které tvoří přílohu zápisu. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

2020-4-30/2

AS FSS MU souhlasí s návrhem vzniku studijního programu *Politics, Media and Communication* (bakalářský, prezenční, v anglickém jazyce) předloženým dne 30. 4. 2020 děkanem FSS a doporučuje jej Vědecké radě FSS ke schválení. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

2020-4-30/3

AS FSS MU souhlasí s návrhem vzniku studijního programu *Global Challenges: Society, Politics, Environment* (bakalářský, prezenční, v anglickém jazyce) předloženým dne 30. 4. 2020 děkanem FSS a doporučuje jej Vědecké radě FSS ke schválení. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

2020-4-30/4

AS FSS MU schvaluje Volební řád AS FSS MU ve znění, které tvoří přílohu zápisu, a pověřuje svého předsedu jeho bezodkladným postoupením Akademickému senátu MU. (11 pro, 0 proti, 0 se zdrželo)

Mgr. Otto Eibl, Ph.D.
předseda senátu

doc. Mgr. et Mgr. Jan Šerek, Ph.D.
místopředseda senátu

Bc. Daniel Jirků
místopředseda senátu

Zapsala Kristýna Blahová